

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 2. Quid sit ius ad rem, & jus in re.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

ad personas: v. g. mutuatus est aliquis centum aureis, qualiscunque sit dives an pauper, nobilis an ignobilis, debet centum aureos reddere.

§. II.

Quid sit ius ad rem, & ius in re.

CELEBRIS illa divisio juris, quæ à Theologis & Iurisperitis tractatur, lucem dabit variis difficultatibus citius huius præcepti violationem occurrentibus, ideoque nobis prætermitti non debuit. Ius igitur ad rem est illud, quod habetur per alicuius contractus stipulationem, puta per donationem, emptionem, &c. antequam illius rei, quæ donata vel empta est, traditio fiat. Ius in re est illud, quod per ipsam rei traditionem acquiritur.

Hæc est autem utriusque differentia, quòd ius in re faciat illam propriam eius qui acquisivit, ut, quocumque loco sit, & in cuiuscunque manus pervenerit, facultatem habeat, eam ubicunque repererit recipiendi, & à quocumque repetendi; obligeturque ex iustitia eam ei restituere, quis acceperit. Ius verò ad rem non tribuit facultatem huiusmodi in ipsam rem, sed solummodo titulum iustum & aptum ad habendum illius rei dominum: e.g. quis emittit equum ab altero, illiusque pretium solvit; si equus ille nondum ei à venditore traditus sit, habet tantum jus ad illum equum, non verò in illo: unde si venditor fraudulentè eundem equum alteri vendat, & tradat, primus emptor non potest ab illo altero equum repetere; sed agere tantum potest in venditorem, ut pretium restituat, sibi que præterit per solvat quantum sua intererat, contractum illius venditionis antea celebratum firmum & ad plenum effectum perducere: contra si equus ille venditus, sed nondum traditus, moriatur aut furto abducatur, venditori perit & non emptori.

Ex quibus intelligi potest quid sibi velint leges civitatum dum dicunt, ei, qui habet jus in re, competere actionem.

calem, quæ vindicatio vocatur, qua res ipsa repeti, & sumi possit ubicunq; reperiatur; ei verò, qui habet tantummodo ius ad rem, competere actionem personalem, non qua res ipsa in cuiuscunq; manus devenit potest vindicari & accipi, sed qua traditio eius possit exigi à persona, cum qua stipulatio de re illa intercessit.

§. III.

*Quid sit dominium, & quibus personis
competat.*

PLURES sunt juris particularis species varizq; rationes, quibus competere potest alicui facultas accipiendi aut retinendi rem aliquã, vel de illa disponendi; inter quas præcipua, & ad quam reliquæ aliquo pacto reducuntur, est dominium: ex cuius proinde explicatione, quid de aliis sentiendum sit, facile poterit intelligi.

Ac in primis observandum est duplex esse dominium, jurisdictionis scilicet, & proprietatis. Dominium iurisdictionis est potestas gubernandi sibi subditos; illis aliquid præcipiendi, aut prohibendi, illos iudicandi, puniendi, vel præmiandi.

Dominium verò proprietatis, est ius possidendi rem aliquam, & de illa tanquã sua disponendi. estq; rursus duplex, perfectum scilicet & imperfectum. Dominium perfectum, quod & plenum dicitur, continet proprietatem rei, & commodorum eius, extenditq; se ad omnem eius usum, & dispositionem, nisi lege aliqua divina vel humana prohibeatur. Dominium verò imperfectum habet tantum proprietatem absq; emolumentis, vel emolumenta absq; proprietate: primum vocant Iurisperiti dominium directum, quale est principis respectu feudorum, aut illius qui dedit agrum in emphyteusim: secundum vocant dominium utile; quale habet feudatarius, emphyteuta, usufructuarius, &c.

Quod autem spectat ad subiectum domini, seu personas illius